

Rutiner i Skåne vid misstänkt, MERS, SARS, H5N1**Rutiner i Skåne vid misstänkt, MERS, SARS, H5N1**

Prover på patienter med misstanke på MERS, SARS eller H5N1 bör endast utföras efter noggrant övervägande och riskbedömning. Ingen provtagning utförs på Klinisk Kemis provtagning, all provtagning sker av vårdande personal, t ex på infektionskliniken. På Klinisk Kemi i Malmö finns ett säkerhetslaboratorium med små, patientnära instrument där en begränsad uppsättning analyser kan genomföras

Blodgasanalyser måste analyseras inom 30 minuter, därför går dessa analyser endast att genomföra på patient som finns i Malmö. Prover från övriga Skåne kan transporteras till Malmö. Vid beställning av analyser från säkerhetslaboratoriet, kan man inte beställa enskilda analyser från ett instrument utan man får alltid svar på hela gruppen av prover från varje instrument. För beställning av analyser används separat remiss "Analyser vid misstänkt/konstaterad VHF, MERS, H5N1" som kan skrivas ut från hemsida.

<http://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/laboratoriemedicin/remisser/Analyser-vid-misstankt-konstaterad-vhf-mers-h5n1.pdf>

Vid misstanke ska prover lämnas personligen till lab och det måste framgå i klartext på remissen med tydlig märkning att risk för Högsmittsam Sjukdom föreligger. Det är viktigt att provtagande klinik informerar säkerhetslaboratoriet på telefon 040-331432 i så god tid som möjligt om att de kommer att skicka prov, då en del instrument behöver startas och värmas upp.

På säkerhetslaboratoriet kan följande analyser utföras (se separat remiss):

- **Blodgaser, arteriellt eller venöst blod** (instrument: Epcoc): B-pH, B-pCO₂, B-pO₂, Ecv-Basöverskott, P-Natrium, P-Kalium, S-Calciumjon, B-Glukos, B-Laktat, B-EVF.

Prov tas i Safe Pico Aspirationsspruta.

- **Blodstatus** (instrument: Micros): B-Hemoglobin, B-Erythrocyter, B-EVF, B-Trombocyter, B-Leukocyter, B-Granulocyter, B-CRP. Prov tas i EDTA-rör, lila kork.

- **PK (INR)** (instrument: Simple Simon). Prov tas i citratrör, ljusblå kork.

- **Leverstatus** (instrument Piccolo Express): P-Albumin, P-ASAT, P-ALAT, P-ALP, P-Amylas, P-Bilirubin, P-GT, P-Calcium, P-Glukos, P-Kreatinin, P-Protein, P-Urea.

Prov tas i litiumheparinrör, ljusgrön kork.

- **Malaria**: B-Malaria-ag (snabbtest, samt utstryk och färgning). Prov tas i EDTA-rör, lila kork.

- **Legionella**: U-Legionella-ag (snabbtest). Minst 6 ml urin i sterilt plaströr.

- **Pneumokocker**: U-Pneumokock-ag (snabbtest). Minst 2 ml urin i sterilt plaströr.

När utstryket för malaria är fixerat minst 3 minuter i metanol, så är det inte längre smittsamt utan kan tas ut i det vanliga laboratoriet.

Vid analys av Legionella-ag i urin med snabbtest, utförs ingen centrifugering vid analys i säkerhetslaboratorium. Om snabbtest för malaria, legionella eller pneumokocker har utförts, skrivs resultatet (förutom att föras in i datorn som vanligt) även på pappersremissen och kopia skickas till Klinisk Mikrobiologi som gör smittskyddsanmälan mm.

För alla analyser gäller att provet kastas när analysen är utförd.

I säkerhetslaboratoriet utförs även analyser för Blodgruppering, kontakta Klinisk Immunologi och Transfusionsmedicin för vidare information.

För analys av hemoglobin på orter förutom Malmö/Lund rekommenderar vi att ett Hemocue Hb-instrument sätts in till patienten. Analysen utförs då av den patientvårdande kliniken. Alla Klinisk Kemi-lab har Hemocue-instrument tillgängliga för utlåning.

Vi rekommenderar också patientnära användning av urinsticka med visuell avläsning, dvs utan att använda instrumentell avläsning.

Instruktion

Rutiner i Skåne vid misstänkt, MERS, SARS, H5N1

Gäller för
Klinisk kemi

SKÅNE

Vid analys av MERS på Klinisk Mikrobiologi i Lund används remissen "[Serologi/Virologi](#)" och ange MERS.

Blododlingar

Blododlingar sätts i skåpen på Klinisk Kemi, men märks med tejprensa där man skriver t ex "MERS" för att man ska kunna särskilja dem från andra, vanliga blododlingar.

Om odlingen är negativ kastas blododlingsflaskan bland det vanliga riskavfallet.

Om odlingen är positiv: Blododlingsflaskan packas enligt speciella föreskrifter nedan och skickas med vanlig transport till Klinisk Mikrobiologi.

Skyddsutrustning, avklädning och avfall

Allt arbete i säkerhetslaboratoriet ska utföras med skyddsutrustning och ska föregås av godkänd träning. Se separata dokument för detta. Gravida ska inte arbeta i säkerhetslaboratoriet. Avfall med misstänkt/konfirmerad MERS, SARS, H5N1 hanteras som vanligt riskavfall i laboratoriet.

Rengöring

Använd **hypoklorit (=klorrengöring) till rengöring och desinfektion av ytor.**

Klorrengöring, typ Klorin, finns i Raindance, Beställningsportalen. Metanol går också bra att använda för rengöring.

Klorrengöring, spädning 1/2 vid spill eller stänk. Klorrengöring, spädning 1/4 för rengöring av ytor utan synligt spill eller stänk.

Etanol utan tensider är ej lämpligt för avdödning.

Vård av patient

Vid verifierad MERS, SARS, H5N1: Patienten stannar kvar och vårdas i Skåne, och eventuella analyser körs i säkerhetslaboratoriet.

Besked om pos/neg svar på om det är MERS/SARS/H5N1 eller ej

Om provet hanterats i säkerhetslaboratoriet i Malmö, ringer personal härifrån till Viruskonsult på Klinisk Mikrobiologi i Lund för att få reda på om det är pos/neg tel 046-177291. Klinisk Kemi i Malmö ska därefter vid behov vidarebefordra detta meddelande till de Kliniskt kemiska laboratorium i Skåne som varit involverade i hantering av provet.

Packning och transport av MERS, SARS och H5N1

Packning och transport av prov inom sjukhusområdet

Prover som endast behöver transporteras inom aktuellt sjukhus packas i skyddshylsa och grön Noaxburk (artikelnummer 12562), transporteras sedan till fots av provtagande personal och överlämnas personligen till mottagare på Klinisk kemi, tillsammans med aktuell remiss. Klinisk Kemis personal kan då lägga den gröna Noaxburken i vit papplåda med märkning UN 3373 och skicka iväg den.

Blododlingsflaskor och en del andra provtagningsrör går inte ner i skyddshylsor, därför används istället packning med absorberande material som kan suga upp vätska om flaskan skulle gå sönder. Grön Noax-burk ska alltid användas.

Instruktion

Rutiner i Skåne vid misstänkt, MERS, SARS, H5N1Gäller för
Klinisk kemi

SKÅNE

Transport inom Region Skåne

För analys av MERS, ska provet skickas till Klinisk Mikrobiologi i Lund. Analys av MERS utförs där dagtid måndag-lördag. När vetskap om ett prov finns, ring och prata med Klinisk Mikrobiologi tel 046-173256 (öppetider 8-19 månd-fred, 7-15 lörd) för att diskutera när provet ska skickas (om det kommer sent på kvällen hinner Klinisk Mikrobiologi stänga och det kan vara bättre att skicka provet tidigt på morgonen). Provet ska skickas i taxi (tel 046-174760 (internt 74760) för att undvika fördröjning då det kan vara svårt att hitta provet bland alla andra som transporteras med vanlig transport.

Om provet kommer en lördag kväll och Klinisk Mikrobiologi har stängt, ring till kliniken där patienten vårdas och fråga om de vill att provet skickas till FoHM (se nedan) för att analyseras på söndagen, eller om de föredrar att vänta till måndag morgon när Klinisk Mikrobiologi i Lund öppnar.

Övriga prover tex olika odlingar kan följa med taxi om sådan ändå kör, annars kan dessa prover gå med vanlig transport.

Transport av prover utanför Region Skåne till Folkhälsomyndigheten (FoHM) via Klinisk kemi

Provet transporteras först till Klinisk kemi på orten enligt instruktionen ovan.

Om man efter diskussion med kliniken där patienten vårdas kommer fram till att prov ska skickas till FoHM, ska Klinisk Kemi ringa till beställningscentralen tel.046-275 29 00 (internt: 52900) som ordnar transport av provet. Provet kan gå med vanlig transport, såvida inte beställande klinik anger att annat pga patientens tillstånd. Ange mottagar- (Folkhälsomyndigheten, Tomtebodavägen 12 B, 171 65 Solna) och avsändaradress.

Klinisk kemi ort som sänder prov till FoHM ska meddela Klinisk kemi i Malmö tel. 040-33 14 32 om det misstänkta provet. Ange patientens initialer och födelseår.

Prov tas emot på FoHM vardagar 8.00 – 16.00. Om provet beräknas anlända på jourtid, måste FoHM informeras via teln: 010-205 24 00 strax innan ankomst.

Provtransporten registreras i Declab som vanligt skickeprov utanför Labmedicin. Beställ analyskod 1805 PROVSRT eller motsvarande och besvara med kommentar 8221 – "Tjänsten utförd och kommer att faktureras". Tryck Enter för att komma till en ny rad och skriv in analysnamn, antal prover och vart provet skickas.

Material som tillhandahålls på Klinisk kemi

På Klinisk Kemis orter i Skåne ska det finnas material som behövs för att packa prov inför transport. Provtagande klinik (t ex infektionskliniken) ska kunna hämta material på Klinisk kemi och provtagande klinik packar proven i skyddshylsor och Noaxburkar, och lämnar sen Noaxburkarna till Klinisk Kemi som stoppar den i vit papplåda enligt nedan och skickar iväg provet till respektive mottagande laboratorium.

Analys	Packning	Transport till laboratorier	
Vid MERS, SARS, H5N1			
Prov för analys Klinisk kemi Säkerhetslaboratoriet Malmö Remiss Säkerhetslaboratoriet	Skyddshylsa eller stötdämpande material, och Noaxburk (grön burk)	Vit papplåda med märkning UN 3373	Kan gå med vanlig transport
Prov för analys av MERS Klinisk Mikrobiologi Lund Remiss Serologi/Virologi	Skyddshylsa eller stötdämpande material, och Noaxburk (grön burk)	Vit papplåda med märkning UN 3373	Med taxi

Utarbetad av

Dokumentförvaltare
Charlotte Wigermo 115466Dokument id
16-609

Medicinsk service

Gäller from 2018-10-05	Revision 05	Sida 4(4)
Godkänd av: Charlotte Wigermo		

Instruktion

Rutiner i Skåne vid misstänkt, MERS, SARS, H5N1

Gäller för
Klinisk kemi

SKÅNE

Blododling och övriga prover till Klinisk Mikrobiologi Lund Remiss Mikrobiologi Remiss Serologi/Virologi Remiss Multiresistenta bakterier	Skyddshylsa eller stötdämpande material, och Noaxburk (grön burk)	Vit papplåda med märkning UN 3373	Kan gå med vanlig transport
Analys Folkhälsomyndigheten FoHM Remiss Folkhälsomyndigheten	Skyddshylsa eller stötdämpande material, och Noaxburk (grön burk)	Vit papplåda med märkning UN 3373	Kan gå med vanlig transport

Verksamhetschefen samt Kristina Persson ska informeras av Klinisk Kemis personal per email om att det finns ett misstänkt prov med MERS/SARS/H5N1:

Michael.Wilstermann@skane.se

Kristina.E.Persson@skane.se

[Tel 046-173471](tel:046-173471) Kristina Persson